

LİSANS VE ÖNLİSANS PROGRAMLARI AKREDİTASYON MÜRACAATI, DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ VE UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu Uygulama Esaslarının temel amacı, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nin lisans ve önlisans programlarında kalite güvencesini sağlamak ve programların sürekli iyileştirilmesini desteklemektir.

(2) Bu esaslar, programların öğrencilere, topluma ve ilgili mesleki alanlara karşı sorumluluklarını yerine getirme düzeyinin değerlendirilmesinde temel ölçüt olarak kabul edilir.

Kapsam

Madde 2 – (1) Bu esaslar, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nin lisans ve önlisans programlarında akreditasyon değerlendirmesine tabi tutulacak programların, bu dokümanda tanımlanan ölçütleri uygun kanıtlarla belgeleme yükümlülüklerini, değerlendirme kriterlerini ve uygulama prensiplerini kapsamaktadır.

Dayanak

Madde 3 – (1) Bu esaslar, Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun (YÖKAK) Program Akreditasyonu Kılavuzu Sürüm 3.2.1'in rehberliğine dayanmakta olup, OKÜ'nün kurumsal yapısına uyarlanarak ilgili mevzuat hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – (1) Bu esaslarda geçen;

- Program Amaçları: Her lisans/önlisans programı için net ve yazılı olarak tanımlanan, üniversitenin, fakültenin ve bölümün misyonu ile stratejik hedefleriyle uyumlu olması gereken eğitim hedeflerini ifade eder.
- Program Çıktıları: Her programın mezunlarına kazandırmayı taahhüt ettiği bilgi, beceri ve yetkinlikleri ifade eder. Program çıktıları; Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) başta olmak üzere, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF), Avrupa Yükseköğretim Alanı Yeterlilikler Çerçevesi (QF-EHEA) ve ilgili alan/meslek yeterlilik çerçeveleri ile uyumlu olarak belirlenir. Bu çıktılar, ulusal ve uluslararası kalite güvencesi standartları doğrultusunda düzenli aralıklarla gözden geçirilir ve güncellenir.
- Sürekli İyileştirme: Program amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığını belirlemek üzere verilerin toplanıp analiz edilmesi ve sonuçların program amaçlarını ve faaliyetlerini iyileştirmek üzere kullanıldığı sistematik değerlendirme döngüsünü ifade eder.
- Senato: Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Senatosunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Akreditasyon Değerlendirme Ölçütleri

Eğitim Programının Amaçları

Madde 5 – (1) Programın eğitim amaçları net ve yazılı olarak tanımlanmalı; üniversitenin misyonu ve stratejik hedefleriyle uyumlu olmalıdır. Amaçlar belirlenirken iç ve dış paydaşların (öğrenciler, mezunlar, işverenler vb.) sürece dâhil edilmesi esastır.

(2) Tanımlanan amaçlar, ilgili dokümanlarda ve üniversitenin web sayfasında kolay erişilebilir biçimde yayımlanmalıdır.

(3) Eğitim amaçları, paydaşların değişen gereksinimleri doğrultusunda belirli aralıklarla gözden geçirilerek güncellenmelidir.

(4) Program amaçlarına ulaşıp ulaşılamadığını belirlemek ve belgelemek için sistemli bir değerlendirme süreci tanımlanmış ve işletiliyor olmalıdır.

Program Çıktıları

Madde 6 – (1) Her programın mezunlarına kazandırmayı taahhüt ettiği program çıktıları tanımlı olmalı, TYYÇ seviyesine ve 21. yüzyılın gerektirdiği temel yetkinliklere uygun şekilde belirlenmelidir.

(2) Tanımlanan program çıktıları herkesin kolayca erişebileceği biçimde yayımlanmış olmalıdır.

(3) Program çıktılarının öğrenciler tarafından kazanılma düzeyini ölçmek üzere düzenli aralıklarla uygulanan bir değerlendirme süreci etkin şekilde yürütülmelidir.

(4) Program çıktılarının gerçekleştiğine dair somut kanıtlar (öğrenci projeleri, staj değerlendirmeleri vb.) düzenli olarak gözden geçirilerek gösterilebilmelidir.

(5) Program çıktıları, sürekli iyileştirme yaklaşımıyla periyodik olarak gözden geçirilmeli ve güncellenmelidir; bu sürece öğrenciler, mezunlar ve işveren temsilcileri gibi paydaşlar dâhil edilmelidir.

(6) Programda toplumsal katkı faaliyetleri, sürdürülebilirlik ve etik ilkeler müfredat ile bütünleştirilmeli; öğrencilerin sosyal sorumluluk modülleri gibi faaliyetlere katılımı için izlenebilir mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Eğitim Programı (Müfredat, Yöntemler, Ölçme-Değerlendirme)

Madde 7 – (1) Her program, tanımlanmış eğitim amaçlarını ve program çıktılarının kazanılmasını destekleyen kapsamlı bir öğretim planına (müfredat) sahip olmalıdır. Müfredat güncellemelerinde dış paydaş görüşleri alınmalıdır.

(2) Müfredat içindeki her dersin öğrenme kazanımları, içerikleri, dersin sunuluş yöntemi ve değerlendirme süreçleri birbiriyle tutarlı olmalıdır.

(3) Programda uygulanan eğitim modeli (örneğin probleme dayalı öğrenme, modüler sistem vb.) her yarıyıl için tanımlanmış olmalıdır. Uzaktan eğitim veya hibrit öğretim unsurları varsa bunlar açıkça belirtilmelidir.

(4) Derslerin yürütülmesinde, hedeflenen öğrenme çıktılarıyla uyumlu çeşitli öğretim yöntem ve teknikleri (anlatım, problem çözme, aktif öğrenme vb.) kullanılmalıdır.

(5) Öğrencilerin öğrenme etkinliklerindeki başarıları, çeşitli yöntem ve tekniklerle objektif ve şeffaf biçimde ölçülüp değerlendirilmelidir (yazılı sınavlar, projeler, performans ödevleri gibi).

- (6) Eğitim-öğretim sürecinin bütünsel değerlendirilmesi için entegre bir program değerlendirme sistemi kurulmuş ve işletiliyor olmalıdır.
- (7) Bölüm öğretim elemanları, iş dünyası temsilcileri ve mezunlardan oluşan danışma kurulu yılda en az bir kez toplanmalı ve alınan kararlar müfredat revizyon sürecinde zorunlu girdi olarak kullanılmalıdır.
- (8) Paydaşların ortak projelerde aktif rol aldığı, staj, uygulamalı eğitim, mentörlük gibi faaliyetleri içeren sürdürülebilir iş birliği protokolleri oluşturulmalıdır.

Öğrenci Politikaları ve Hizmetleri

Madde 8 – (1) Programa kabul edilen öğrenci sayıları, programın eğitim amaçlarını gerçekleştirebileceği, mevcut öğretim elemanı ve fiziksel altyapı imkânlarıyla uyumlu olacak şekilde planlanmalıdır.

(2) Öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine ilişkin hak, sorumluluk ve yükümlülükleri (disiplin yönetmelikleri, sınav yönergeleri vb.) açıkça tanımlanmış ve güncel tutulmalıdır.

(3) Her öğrenciye ders seçimi ve kariyer planlaması konularında yol gösterecek bir akademik danışman atanmış olmalıdır. Danışmanlık hizmetinin etkinliği periyodik olarak değerlendirilmelidir.

(4) Kurum, öğrencilere ulusal ve uluslararası değişim programları (Erasmus+, Mevlana, Farabi vb.) aracılığıyla başka kurumlarda öğrenim görme fırsatları sunmalıdır.

(5) Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere katılmalarını sağlayacak imkanlar sunulmalıdır. Ayrıca öğrencilerin sağlık, psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine erişimi sağlanmalıdır.

(6) Öğrencilerin akademik, mesleki ve kişisel gelişimlerini destekleyen imkânlar (kariyer planlama merkezleri, staj olanakları, mentörlük programları gibi) sunulmalıdır.

(7) Öğrenci temsilciliği için nitelikli ve etkin bir sistem kurulmuş olmalı; temsilciler akademik ve idari karar süreçlerine katılarak öğrencilerin görüş ve önerilerini iletmelidir.

(8) Mezun öğrenciler ile sürekli ve düzenli iletişimi sağlayan mekanizmalar (mezun takip sistemi, buluşmalar vb.) kurulmuş olmalıdır ve mezun geri bildirimleri program güncellenmesinde kullanılmalıdır.

Öğretim Elemanları

Madde 9 – (1) Programın öğretim kadrosu, sayı ve nitelik bakımından programın etkili bir şekilde yürütülmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır. Öğretim kadrosunun uzmanlık alanları dengeli bir dağılım göstermelidir.

(2) Öğretim elemanlarının atanma ve yükseltilme süreçlerinde akademik liyakat ve fırsat eşitliği ilkelerini gözeten ölçütler belirlenmiş ve şeffaf biçimde uygulanıyor olmalıdır.

(3) Öğretim elemanlarının mesleki gelişimlerini sürdürebilmeleri için hizmet içi eğitim seminerleri, yurtiçi/yurtdışı akademik etkinliklere katılım için teşvikler ve araştırma olanakları sağlanmalıdır. Pedagojik formasyon ve dijital beceri eğitimleri gibi fırsatlar planlanmalıdır.

Fiziksel ve Dijital Altyapı

Madde 10 – (1) Programın amaç ve çıktılarının gerçekleşmesini desteklemek üzere, derslikler, amfiler, laboratuvarlar, atölyeler gibi eğitim ortamları yeterli kapasitede, donanımda ve eğitim teknolojileri ile donatılmış olmalıdır.

(2) Kütüphane olanakları ile dijital bilgi kaynaklarına erişim imkanları (e-kütüphane, veri tabanları vb.) yeterli düzeyde sunulmuş olmalıdır. Uzaktan eğitim faaliyetlerinin kalite güvencesi için gerekli altyapı hazır bulundurulmalıdır.

(3) Engelli öğrencilerin ve personelin tüm fiziki mekânlara, donanımlara ve imkânlarla erişimini sağlayacak düzenlemeler eksiksiz uygulanmalıdır.

(4) Öğrenim ve yaşam alanlarında güvenlik, yangın ve ilk yardım önlemleri alınmalı ve belgelendirilmelidir.

Mali ve Kurumsal Destek

Madde 11 – (1) Programın ihtiyaç duyduğu altyapıyı kurmak, güncellemek ve işletebilmek için yeterli mali kaynak üniversite tarafından sağlanmalı ve bütçe planlamasında düzenli pay ayrılmalıdır.

(2) Programın eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini sağlıklı bir biçimde yürütebilmesi için gerekli idari, teknik ve destek personeli hazır bulundurulmalı ve bu personelin görev tanımları netleştirilmelidir.

Kurumsal Organizasyon ve Karar Süreçleri

Madde 12 – (1) Üniversitenin genel organizasyon yapısı ile fakülte, bölüm ve program düzeyindeki tüm yapılanma ve karar alma süreçleri, programın çıktılarının gerçekleştirilmesini destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

(2) Programın akademik ve idari kararları alınırken (müfredat değişikliği, kaynak tahsisi gibi) öğretim elemanları ve öğrenci temsilcilerinin görüşleri sürece katılmalıdır.

Sürekli İyileştirme Mekanizmaları

Madde 13 – (1) Programın genel performansını izlemek ve kalitesini sürekli artırmak amacıyla düzenli bir değerlendirme ve sürekli iyileştirme sistemi kurulmuş olmalıdır.

(2) Bu sistem kapsamında program, her akademik yılsonunda öz değerlendirme raporları hazırlamalı; öğrencilerden, mezunlardan ve işverenlerden gelen geri bildirimleri sistematik olarak toplayıp analiz etmelidir.

(3) Alınan iyileştirme kararları ve hayata geçirilen önlemler dokümente edilmeli ve Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al (PUKÖ) döngüsü sürekli işletilmelidir.

Uluslararasılaşma Boyutunun Güçlendirilmesi

Madde 14 – (1) Bölüm/Programın uluslararası standartlarla uyumlu hale gelmesi amacıyla ders programındaki İngilizce ders ve modüllerin oranı artırılmalıdır.

(2) Uluslararası öğrencilerin ders, proje ve grup çalışmalarına katılımları teşvik edilmelidir.

(3) Bölüm/Program, uluslararası iş birliğini güçlendirmek için yabancı öğretim elemanı istihdamına veya ortak ders uygulamalarına olanak tanımalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 15 – (1) Bu Uygulama Esaslarında hüküm bulunmayan durumlarda, Yükseköğretim Kalite Kurulu’nun (YÖKAK) kalite güvence ilkeleri ve Program Akreditasyonu Kılavuzu doğrultusunda hareket edilir; gerekli hallerde ilgili akademik birim kurulları ile Üniversite Kalite Komisyonu ve alt komisyonların görüşleri alınır. Bu süreçlerde Senato kararları ve yürürlükteki ulusal mevzuat hükümleri esas olup, uygulamada sürekli iyileştirme, kanıta dayalı karar alma ve şeffaflık ilkeleri gözetilir; YÖKAK düzenlemeleriyle uyumun sağlanması amacıyla Senato tarafından ek düzenlemelere gidilebilir.

Yürürlük

Madde 16 – (1) Bu Uygulama Esasları, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Senatosu’nun 2025/24/2 Sayılı Kararı ile 10/12/2025 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17 – (1) Bu uygulama esaslarını Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörü yürütür.